

SÖKANDE

Veolia Sverige AB, 556473-2260
Box 6613
113 84 Stockholm

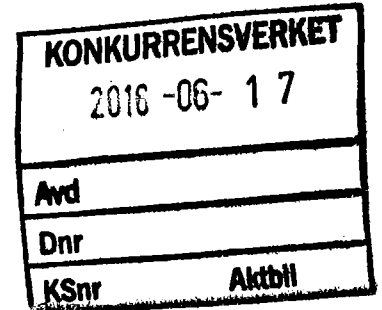
MOTPART

Göteborgs Stad, Kretslopp och vatten, 212000-1355

Ombud: Advokaten Helena Rosén-Andersson och
biträdande juristen Hanna Lundqvist
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1092) om upphandling
inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, förkortad LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Kretslopp och
vattens upphandling av Herkulesgatans avloppspumpstation, rör- och
ventilbyte, projektnummer 7152, inte får avslutas förrän rättelse har gjorts
genom ny anbudsutvärdering.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Göteborgs Stad, Kretslopp och vatten (Kretslopp och vatten) genomför en upphandling av Herkulesgatans avloppspumpstation, rör- och ventilbyte, projektnummer 7152. För upphandlingen tillämpas förenklat förfarande och det anges att anbud kan komma att antas utan föregående förhandling. Tilldelningsgrund är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Av tilldelningsbeslut den 4 december 2015 framgår att Kretslopp och vatten avser att teckna avtal med Voith Industrial Service A/S (Voith).

Veolia Sverige AB (Veolia) ansöker nu om överprövning och yrkar att upphandlingen i första hand ska rättas genom en ny anbudsutvärdering där vinnande leverantör utesluts och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Kretslopp och vatten anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Veolia

Kretslopp och vatten har inte följt principerna om likabehandling och transparens vid utvärderingen av inkomna anbud. Det vinnande anbudet innehåller en hel del reservationer och felaktigheter som strider mot de krav och föreskrifter som ställts i förfrågningsunderlaget. Enligt AFB.31 ska eventuella reservationer vara prissatta vilket Voith inte har gjort. Veolia har lidit skada då Kretslopp och vatten trots felaktigheterna tagit upp det vinnande anbudet till prövning.

Onormalt lågt anbud

Den vinnande leverantören har haft en onormalt låg anbudssumma och borde uteslutas.

Kontaktuppgifter till referenser

Det vinnande anbudet saknar en referens med bl.a. beställarens namn och telefonnummer, vilket har varit ett krav att lämna in enligt AFB.52.

Godstjocklek

Voith har reserverat sig att det endast är rör med godstjocklek 3 mm som ingår i anbudssumman. Voith har därmed specificerat vilka rördimensioner som ingår i anbudet innan godkända bygghandlingar tagits fram av kunden. Det handlar om en reservation då godstjocklek på rören inte framgår av förfrågningsunderlaget. Godstjockleken kan fastställas först i samband med framtagande av bygghandlingar enligt AFD.242.

NDT-provning

Voith har i anbudet beskrivit vad som exkluderas, såsom s.k. nondestructive testing (NDT). Även om det inte klart och tydligt framgår i förfrågningsunderlaget att provning av svetsfogar ska ingå kan det ändå bli aktuellt med beaktande av AFS 1999:4 Tryckbärande anordningar och/eller SS EN 1090 Lastbärande konstruktioner. Att exkludera NDT-provning är därför en icke prissatt reservation. Det går inte att utläsa av Voiths anbud att reservationen avser extra provningar.

Förskottsbetalning

Enligt AFD.623 beviljas inte förskott. Voiths anbud innehåller ett krav på förskott om 20 procent eller efter förhandling. Det är en reservation då Voith avser att ta upp detta vid en kontraktsförhandling, dvs. efter tilldelning av kontrakt. Kretslopp och vatten har därför inte följt principen om likabehandling vid utvärdering av de inkomna anbuden. Kretslopp och vatten har även brutit mot principen om transparens genom att spekulera i hur en sådan reservation skulle hanteras i samband med kontraktsskrivning.

Förbehåll angående väntetid

I Voiths anbud under rubriken förbehåll reserverar de sig även för väntetid som ligger utanför deras kontroll och inflytande och uppger att den kommer att faktureras enligt gällande å-priser. Detta utgör en reservation sett i relation till förfrågningsunderlaget och ABT 06 5 kap. 4 §. Att gå vidare med anbudet bryter mot principen om likabehandling.

Packningar och bult till flänsförband och begränsning av åtagandet

Voith har i anbudet beskrivit vad som exkluderas, bl.a. packningar och flänsförband. Voith har även beskrivit i punktform vad som ingår i anbudet och i och med det begränsat sitt åtagande till dessa punkter. Det är inte relevant, att som Kretslopp och vatten gör, spekulera i hur dessa reservationer skulle hanteras i samband med kontraktsskrivning då det ännu inte finns något kontrakt.

I den tekniska rambeskrivningen avsnitt 3 anges bl.a. att entreprenör lämnar en generell funktionsgaranti och kan inte kräva ersättning för eventuell tillkommande utrustning som krävs för funktionen, även om någon komponent inte angetts i kontraktet eller dess bilagor men ändå krävs för

anläggningens funktion ska komponenten ingå i entreprenaden. Voith har i sitt anbud reserverat sig för detta genom att i anbudet beskriva i punktform vad som ingår i anbudet och i och med det begränsat sitt åtagande till dessa punkter. Detta innebär att Voith i entreprenaden kommer att kunna ställa krav på extra betalning för material och arbete som enligt förfrågningsunderlaget egentligen ska ingå i den fasta ersättningen. Detta strider mot de krav och föreskrifter som ställts i förfrågningsunderlaget.

Anbudsspråk

Vidare anges i AFB.31 att anbudet ska vara skrivet på svenska. Det vinnande anbudet innehåller text på svenska, danska och engelska. Det saknar relevans att anbudet ändå har kunnat läsas av Kretslopp och vatten. Enligt AFB.31 ska anbudet bl.a. innehålla meritförteckning för företaget samt en referens vilka är centrala för prövning av anbudsgivarens lämplighet enligt AFB.52. I Voiths anbud är dessa inte skrivna på svenska.

Kretslopp och vatten

Voiths anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav och innehåller inte några reservationer. Om Voiths anbud skulle innehålla några reservationer eller i övrigt någon brist är reservationerna eller bristerna irrelevanta för upphandlingen och rimligen av oväsentlig betydelse. Det skulle därför vara oproportionerligt att förkasta Voiths anbud. Veolia har inte lidit, eller riskerat att lida skada av de åberopade felen i upphandlingen.

Kretslopp och vatten upphandlar en totalentreprenad vilket möjliggör för entreprenören att, inom ramen för de funktionella kraven och sitt ansvar som totalentreprenör, använda olika typer av lösningar för att uppnå kravställda funktioner. Det är bl.a. entreprenören som ska ta fram bygghandlingar och

har en stor frihet att avgöra vilket material och vilka metoder som ska användas.

Onormalt lågt anbud

Kretslopp och vatten har inte uppfattat Voiths anbud som onormalt lågt enligt 12 kap. 3 § LUF. Voith har genomfört platsbesök och noggrant granskat platsen och dess förutsättningar. Det är enligt förfrågningsunderlaget med tillhörande anbuds-PM tydligt vilken omfattning entreprenaden har och under vilka förutsättningar anbudssumman offereras. Voith har på ett betryggande sätt redogjort för hur bolaget planerar att utföra entreprenaden. Kretslopp och vatten har inte anledning att ifrågasätta om Voiths anbud är seriöst menat. Bestämmelsen om onormalt låga anbud i 12 kap. 3 § LUF är dessutom en undantagsbestämmelse och fakultativ.

Kontaktuppgifter till referenser

Voith har kompletterat sitt anbud med kontaktuppgifter till referenser. Kompletteringen tillförde inte anbudet några materiellt nya uppgifter och påverkade inte anbudet. Referensuppdraget är detsamma som Voith angett i anbudet och uppfyller kraven i AFB.52 på referensuppdragets innehåll och typ av komplexitet. Kompletteringen kunde därför ske enligt 9 kap. 8 § andra stycket LUF utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Den omständigheten att Voith inte har angett beställarens namn och telefonnummer i anbudet utgör därmed inte skäl att förkasta anbudet. Det skulle också vara oproportionerligt att förkasta anbudet av det skälet.

Godstjocklek

Voith har i sitt anbud angett vilka rördimensioner de kommer att leverera till Kretslopp och vatten. Dessa överensstämmer med de rördimensioner som Kretslopp och vatten har efterfrågat i den tekniska rambeskrivningen. Några bygghandlingar kommer inte att tas fram av beställaren utan den tilldelade leverantören har att utföra arbetet i enlighet med den tekniska rambeskrivningen och egna mätningar. Den omständigheten att Voith har angett vilka rördimensioner som kommer att levereras utgör därmed inte någon reservation i förhållande till förfrågningsunderlaget. Kretslopp och vatten har inte ställt krav på vilken godstjocklek som entreprenören ska använda vid genomförande, utan det är entreprenören som efter tilldelning ska ta fram bygghandlingar i vilka godstjocklek ska bestämmas. Det anges inte i förfrågningsunderlaget att det skulle vara otillåtet att endast använda den tjocklek Voith har angett. Det strider därför inte mot förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren i anbudet anger vilken godstjocklek denne planerar att använda vid genomförandet. Den av Voith angivna godstjockleken uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven på kvalitet och funktion. Voiths skrivning om godstjocklek utgör en upplysning och inte en reservation.

NDT-provning

Kretslopp och vatten har inte efterfrågat NDT-provning och har inte heller avsett att leverantören ska genomföra någon typ av provning. I den tekniska rambeskrivningen punkt 5.1.3 anges att entreprenören ska genomföra provtryckning av ny rörinstallation, men detta är en felskrivning. I de administrativa föreskrifterna AFD.152 framgår att det är Kretslopp och vatten som ska genomföra provtryckning. Det finns visserligen motstridiga uppgifter i förfrågningsunderlaget. Det innebär emellertid enligt ABT 06 1 kap. 4 § att den uppgift som medför den lägsta kostnaden för

entreprenaden ska gälla. Den lägsta kostnaden för entreprenören är att Kretslopp och vatten ska genomföra provtryckningen. Anbudsgivarna har alltså rätt att i anbudet räkna med att provtryckning inte ska ingå i anbudet. Även om Voith med NDT skulle avse provtryckning utgör den omständigheten att Voith har angett att NDT inte ingår i anbudet därmed inte någon reservation i förhållande till förfrågningsunderlaget. Uppgiften saknar därför betydelse för prövningen av anbudet och utgången i upphandlingen. Entreprenaden är en totalentreprenad vilket innebär att entreprenören har ett funktionsansvar och det är därmed entreprenören som ska utföra all den provning som krävs för att uppnå efterfrågad funktion och för att uppfylla krav i lag, förordning eller föreskrift. Voith har åtagit sig att utföra uppdraget enligt förfrågningsunderlaget och Voiths skrivning om NDT-provning avser endast eventuell extra provning som tillkommer utöver den provning som följer av funktionsansvaret.

Förskottsbetalning

Voiths anbud innehåller inte någon reservation om förskottsbetalning. Kretslopp och vatten har tolkat bolagets skrivning som ett förslag att diskutera vid eventuella kontraktsförhandlingar. Det framgår av AFB.12 att upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande vilket innebär att förhandling får ske. Kretslopp och vatten skulle vid en sådan kontraktsförhandling inte godkänna ett villkor om förskottsbetalning. Den omständigheten att Voith har angett ett förslag om förskottsbetalning i anbudet utgör därmed varken någon reservation i förhållande till förfrågningsunderlaget eller i övrigt skäl att förkasta bolagets anbud. Voiths förslag på förskottsbetalning kommer inte bli avtalsinnehåll och förslaget får inte någon påverkan på upphandlingens utgång. Det skulle därför i vart fall vara oproportionerligt att förkasta Voiths anbud endast av det skälet att Voith har föreslagit en förskottsbetalning om 20 procent.

Förbehåll angående väntetid

Anbudsgivare har enligt ABT 06 5 kap. 4 § rätt till ersättning vid väntetid som uppstår enligt ABT 06 4 kap. 3 § och orsakas av beställaren eller något förhållande på beställarens sida. Att Voith vill ha ersättning i sådana situationer stämmer därför överens med bestämmelserna i ABT 06 och är ingen reservation. Skulle det vara fråga om en reservation hade Kretslopp och vatten inte tagit med ett sådant avsteg i kontraktet.

Packningar och bult till flänsförband och begränsning av åtagandet

Det enda som avviker från eller strider mot kraven i förfrågningsunderlaget är Voiths skrivning om att packningar och bult till flänsförband inte ingår i anbudet. Kostnaden för Kretslopp och vatten att själv tillhandahålla packningar och bult uppgår högt räknat till ca 120 000 kr–140 000 kr exklusive moms. Ändringen uppgår därmed endast till ca fem–sex procent av det totala kontraktsvärdet. En sådan ändring skulle enligt rättspraxis och 2014 års upphandlingsdirektiv, 2014/25/EU, vara tillåten om den skedde under kontraktstiden. Voith hade därför också haft möjlighet att inom ramen för en förhandling med Kretslopp och vatten förhandla bort åtagandet att leverera packning och bult till flänsförband. Det är därför oproportionerligt att förkasta Voiths anbud av det skälet att bolaget angett att packningar och bult till flänsförband inte ingår i anbudet. Även om kostnaden för packningar och bult till flänsförband skulle adderas till Voiths offererade anbudssumma så har Voith offererat den lägsta anbudssumman. Voith skulle alltså ha tilldelats kontraktet oavsett om packningar och bult till flänsförband hade ingått i anbudet eller inte. Den omständigheten att packningar och bult inte ingår i Voiths anbud saknar därför betydelse för konkurrensen, är irrelevant för upphandlingen och av oväsentlig betydelse. Det skulle därför vara oproportionerligt att förkasta Voiths anbud på den grunden. Det är endast packningar och bult till flänsförband som inte ingår,

övriga beståndsdelar i flänsförbandet ingår i anbudet. Att packningar och bult till flänsförband inte ingår i Voiths anbud hade inte påverkat deras funktionsansvar enligt avsnitt 3 i den tekniska rambeskrivningen. I ABT 06 1 kap. 3 § framgår i vilken ordning kontraktshandlingarna ska gälla vid eventuella motstridigheter. I andra stycket anges att funktionskravet i förfrågningsunderlaget gäller före uppgifterna i anbudshandlingarna. Voiths skrivningar i anbudet kan därför inte civilrättsligt berättiga bolaget till extra ersättning utöver den ersättning som framgår av anbudet.

Anbudsspråk

Det skulle även vara oproportionerligt att förkasta Voiths anbud av det skälet att anbudet innehåller skrivningar på danska och engelska. De relevanta och väsentliga uppgifterna i anbudet framgår av anbudsformuläret, som är på svenska. De delar av anbudet som är på danska och engelska omfattas till största delen inte av de handlingar som anbudet enligt AFB.31 ska innehålla. Proportionalitetsprincipen innebär i detta sammanhang att den uppgift som medför att ett anbud förkastas måste vara relevant för upphandlingen och rimligen inte vara av oväsentlig betydelse, se Kammarrätten i Jönköpings avgörande i mål nr. 897-14. Kretslopp och vatten har dessutom utan svårigheter kunnat läsa och förstå de delar av Voiths anbud som är författade på danska och engelska. Det vore oproportionerligt att förkasta Voiths anbud mot bakgrund av att en handling som dessutom inte efterfrågas i förfrågningsunderlaget är skriven på ett annat språk än svenska. Den brist i likabehandling av leverantörerna som ett godkännande av Voiths anbud innebär får anses minimal och godtagbar i sammanhanget.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 24 § LUF).

Om den upphandlande enheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LUF).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande enheten har brutit mot principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i lagen. En förutsättning för att sådant ingripande enligt LUF är att överträdelsen har medfört att en leverantör har lidit eller kan komma att lida skada.

En av huvudprinciperna enligt LUF är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets krav inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande enheten ska kunna pröva anbudet. Veolia anser att det vinnande bolaget inte uppfyllt samtliga krav i upphandlingen.

Onormalt lågt anbud

Förvaltningsrätten konstaterar att bestämmelsen i 12 kap. 3 § LUF innebär att en upphandlande enhet får förkasta ett anbud om den anser att priset är onormalt lågt. Det finns däremot inte någon skyldighet att förkasta ett onormalt lågt anbud. Inte heller finns det någon skyldighet för upphandlande enhet att ifrågasätta priserna i de lämnade anbuden. Veolia har dessutom inte heller konkretiserat varför Voiths anbud är onormalt lågt. Det finns därför inte skäl att rätta eller göra om upphandlingen på grund av onormalt lågt anbud.

Kontaktuppgifter till referenser

Av 9 kap. 8 § LUF framgår att en upphandlande enhet får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Förvaltningsrätten bedömer att det som framkommit om att Kretslopp och vatten låtit Voith komplettera med kontaktuppgifter till referenser inte utgör skäl att ingripa mot upphandlingen.

Godstjocklek

Parterna är överens om att det inte finns några uppgifter i förfrågningsunderlaget rörande godstjocklek på rör. Förvaltningsrätten bedömer därför att den av Voith uppgivna rördimensionen inte kan anses utgöra en reservation utifrån förfrågningsunderlaget. Det finns därför inte skäl att ingripa mot upphandlingen med anledning av det anförda.

NDT-provning

Förvaltningsrätten bedömer att det finns olika uppgifter rörande vad som ska provas enligt förfrågningsunderlaget och hur denna provning ska ske. Det framgår dock av uppgifter i målet att det inte har ställts något krav i förfrågningsunderlaget på att NDT-provning ska ske. Förvaltningsrätten bedömer därför att Voiths skrivning inte utgör en reservation gentemot förfrågningsunderlaget. Det finns därför inte skäl att ingripa mot upphandlingen på denna grund.

Förskottsbetalning

I AFD.623 anges att förskott inte beviljas och i anbudet från Voith anges följande:

Betaling:

Aftales ved eventuel kontrakforhandling.

20 % ved ordre

60 % ved montage start

20 % ved aflevering.

Förvaltningsrätten bedömer, i likhet med Kretslopp och vatten, att det är fråga om ett förslag från Voiths sida om något som ska avtalas vid en kontraktsförhandling. Upphandlande enhet kan inte anses ha brutit mot bestämmelserna i LUF i och med att de utvärderat Voiths anbud. Det har inte framkommit att Kretslopp och vatten gått med på att, i strid med förfrågningsunderlaget, betala Voith i förskott. Det finns därför inte heller på denna grund skäl att ingripa mot upphandlingen.

Förbehåll angående väntetid

Av Voiths anbud framgår följande:

Forbehold:

Eventuel spild- og ventetid opstået af årsager, der er uden for Voith Industrial Services A/S's kontrol og indflydelse, afregnes efter godkendte dagsrapporter til gældende rater.

Anbudsgivare uppger i enlighet med ABT 06 ha rätt till ersättning vid väntetid som orsakats av beställaren eller något förhållande på beställarens sida. Voiths förbehåll tar dock sikte på ersättning vid väntetid som orsakats av någon annan än Voith och är därmed mer omfattande än vad som anges i ABT 06. Förvaltningsrätten bedömer därför att Voith lämnat en reservation i sitt anbud. Reservationen är prissatt med hänvisning till "gældende rater". Vad som avses med detta är inte närmare specificerat. Av ABF.31 framgår att eventuella reservationer ska vara prissatta och anbudsgivare som avlämnar anbud med icke prissatta reservationer riskerar att hans anbud inte upptages till prövning. Av förfrågningsunderlaget framgår det därmed inte att anbud med icke prissatta reservationer måste uteslutas.

Förvaltningsrätten bedömer dock att Kretslopp och vatten brutit mot principerna om likabehandling och transparens genom att utvärdera ett anbud innehållande en reservation som står i strid med kravet i förfrågningsunderlaget. Det finns därför på denna grund skäl att ingripa mot upphandlingen.

Packningar och bult till flänsförband och begränsning av åtagandet

Som uppgetts under avsnittet ovan med rubriken *Förbehåll angående väntetid* framgår det av ABF.31 att eventuella reservationer ska vara prissatta och anbudsgivare som avlämnar anbud med icke prissatta reservationer riskerar att hans anbud inte upptages till prövning. Förvaltningsrätten anser, trots att det prismässigt kan vara fråga om en

mindre reservation, att Voith har lämnat en reservation i sitt anbud i och med att de exkluderat packningar och flänsförband i sitt anbud. Voith har inte prissatt denna reservation. Förvaltningsrätten bedömer därmed att Kretslopp och vatten brutit mot principerna om likabehandling och transparens genom att utvärdera ett anbud innehållande en reservation som står i strid med kravet i förfrågningsunderlaget. Det finns därför även på denna grund skäl att ingripa mot upphandlingen.

Anbudsspråk

Av AFB.31 framgår bl.a. att anbudet ska vara skrivet på svenska. Av AFB.31 framgår även att anbud ska innehålla uppgifter om meritförteckning för företaget enligt AFB.52 och en referens enligt AFB.52.

Anbudsformuläret består till övervägande del av fasta fält där anbudsgivaren fyller i den offererade summan, vilka nummer på bilagor som meritförteckning, referens och prissatt å-prislista har samt kontaktuppgifter till anbudsgivaren. De ord i anbudsformuläret som Voith har skrivit på danska består av *ovenstående* samt *Tilbudsbrev og Datablad for*. Voith har även lämnat in ett egenskrivet dokument där all text är på danska. Voith har även gett in två bilagor rörande referensprojekt där all text är på engelska.

Det finns ett krav i AFB.31 angående att anbudet ska vara skrivet på svenska. Det är ostridigt att det förekommer såväl danska som engelska i de handlingar som Voith gett in till Kretslopp och vatten.

Det framgår inte av ordalydelsen i AFB.31 att alla bilagor måste vara skrivna på svenska. Det finns dock kammarrättsavgöranden (se t.ex. Kammarrätten i Stockholms dom den 26 april 2011 i mål nr. 6969-10 och dom den 28 februari 2014 i mål nr. 7483-13) där begreppet anbud har ansetts innefatta samtliga handlingar. Oavsett om språkkravet i denna

upphandling även tar sikte på alla bilagor framgår det tydligt att Voiths dokument som är skrivet på danska är en del av deras anbud. Det är i detta dokument det framgår anmärkningar till anbudet och det specificeras bl.a. vilken rörstorlek som ska levereras samt vad som är inkluderat i anbudet och vad som är exkluderat. Förvaltningsrätten bedömer därför att Kretslopp och vatten utvärderat ett anbud trots att det inte uppfyller kravet på att anbudet ska vara skrivet på svenska.

Fråga blir om det skulle strida mot proportionalitetsprincipen att ingripa mot upphandlingen på den grunden. Kretslopp och vatten har hänvisat till ett avgörande från Kammarrätten i Jönköping (dom den 18 augusti 2014 i mål nr. 897-14). Där var det fråga om två standardiserade intyg med begränsade uppgifter. Kammarrätten bedömde då att även någon med mycket ringa, eller inga kunskaper i engelska språket – men som förstår svenska – utan svårighet borde kunna bilda sig en uppfattning om vad de båda handlingarna avser och avgöra om de uppfyller förfrågningsunderlagets krav. Den i målet aktuella handlingen innehåller mer omfattande information och enligt förvaltningsrättens mening går det inte utan svårighet att förstå vad som står i dokumentet. Det är därför inte oproportionerligt att ingripa mot upphandlingen på den grunden. Vad Veolia har anfört om vinnande anbudsgivares språk i anbudet medför därför att det finns skäl att ingripa mot upphandlingen.

Sammanfattning

Veolia bedöms ha gjort sannolikt att Kretslopp och vatten har brutit mot 1 kap. 24 § LUF och att detta har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Det finns därför förutsättningar för åtgärd enligt 16 kap. 6 § LUF. Förvaltningsrätten har enligt detta lagrum att, oavsett hur yrkandet är utformat, välja mellan att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas. De brister som har konstaterats kan inte anses ha påverkat

upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Det är därför tillräckligt att upphandlingen rättas genom en ny anbudsutvärdering.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Susanne Nilsson
Rådman

Föredragande jurist i målet har varit Linnea Färnstrand.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.